

Infrastructura feroviară din Portul Constanța: mai multe linii închise și restricții de viteză

18 Iulie 2022

Infrastructura feroviară din Portul Constanța a fost afectată în ultima perioadă de închiderea mai multor linii și creșterea numărului de restricții de viteză, se arată într-un studiu realizat de Consiliul Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar (CNSDF) și Consiliul de Supraveghere din Domeniul Naval (CSDN), din cadrul Consiliului Concurenței. Într-un singur an, deși numărul liniilor nefuncționale a scăzut, întrucât acestea au fost eliberate de vagoanele garate pe acestea, fiind redat traficului nouă linii din stația Constanța Port Zona B, în aceeași stație a crescut numărul liniilor închise, de la 27 la 36, din cauza stării necorespunzătoare a căii ferate.

Volumul de mărfuri din Portul Constanța a crescut semnificativ în ultimii trei ani, dar aprovizionarea, importul și exportul de produse și materii prime sunt afectate de infrastructura feroviară puternic degradată și de lipsa investițiilor, se arată în studiul postat luni în dezbatere publică [pe site-ul Consiliului Concurenței](#).

Traficul de mărfuri din Portul Constanta este afectat de infrastructura feroviară degradată și subdimensionată, de numărul restricțiilor de viteză precum și de lungimea liniilor de cale ferată

degradate, administrate de CFR SA, care a crescut constant în ultimii ani. Și, în ciuda acestei situații dezastruoase, în perioada ianuarie 2019-martie 2022 nu au fost alocate sume pentru lucrări de reparații și de întreținere, se arată în document.

Numărul restricțiilor de viteză și al liniilor închise, în continuă creștere

Starea necorespunzătoare a infrastructurii feroviare publice din zona Complexului feroviar Palas – Port Constanța a fost semnalată și de Organizația Patronală a Societăților Feroviare Private din România (OPSFPR), remarcă autorii studiului. Numărul restricțiilor de viteză și lungimea liniilor de cale ferată afectate, administrate de CFR SA în Portul Constanța, a crescut constant în perioada 2019-2021. Astfel, din totalul de 256 km de linie de cale ferată administrată în port de CFR SA, aproximativ 30 km au fost afectați de restricții de viteză în anul 2021, cea mai lungă porțiune pe care s-au impus restricții fiind situată în stația Constanța Port Zona A.

Tabelul nr. 13. Volumul tren-km însumat din treceri de marfă

Perioadă	Volum total tren-km	Volum tren-km în Portul Constanța
Trim I 2019	4,530,745.5	1,232,802.7
Trim I 2020	4,460,290.7	1,322,210.1
Trim I 2021	4,430,019.7	1,222,578.6
Trim I 2022	4,312,696.6	1,319,533.1

Sursa: Informații furnizate de CFR SA

În ceea ce privește liniile de cale ferată nefuncționale, aflate în administrarea CFR SA, în anul 2021, se constată că cele mai multe erau închise din cauza stării necorespunzătoare a căii, în special în stația Constanța Port Zona A și Constanța Port Zona B. Totodată, 33 din cele 311 linii de cale ferată din stațiile portuare au fost închise circulației, fiind ocupate cu vagoane nefuncționale. (Vezi tabelul alăturat).

În studiul realizat de Consiliul Concurenței se semnalează faptul că procentul liniilor de cale ferată nefuncționale din Portul Constanța este de 33,12%. ”Deși numărul liniilor nefuncționale a scăzut, întrucât acestea au fost eliberate de vagoanele garate pe acestea, fiind redată traficului nouă linii din stația Constanța Port Zona B, în aceeași stație a crescut numărul liniilor închise, de la 27 de linii la 36 de linii, din cauza stării necorespunzătoare a căii ferate. Potrivit informațiilor furnizate de CFR SA, starea tehnică a liniilor și a aparatelor de cale ferată din Complexul feroviar Port Constanța este necorespunzătoare, prezentând neconformități la limita toleranțelor admise de instrucțiile feroviare”, se arată în document.

Aici se precizează faptul că o situație deosebită se regăsește în stațiile Constanța Port A, Constanța Port B și Constanța Port Mol V, unde există un număr mare de șine de cale ferată cu exfolieri, bavuri, uzuri laterale/verticale mari. Sunt zone cu traverse din lemn degradate, care nu mai pot fi recondiționate, traverse din beton fisurate/crăpate, cu dibluri necorespunzătoare și altele cu repere uzate semnificativ.

Consiliul Concurenței semnalează faptul că este vitală repunerea în funcțiune a liniilor de cale ferată care sunt închise din cauza stării tehnice necorespunzătoare, în caz contrar ar putea conduce la blocarea Portului, ceea ce va afecta economia națională prin perturbarea activității de import-export și, implicit, aprovizionarea cu materii prime și produse agro-alimentare.

Infrastructura feroviară din Portul Constanța ar trebui să treacă la CN APM SA

Consiliul Concurenței recomandă Ministerului Transporturilor să analizeze oportunitatea gestionării infrastructurii de transport de servicii feroviare în Portul Constanța de către un singur administrator, respectiv Compania Națională Administrarea Porturilor Maritime CN APM SA, cu respectarea însă a reglementărilor în ceea ce privește siguranța feroviară.

O astfel de gestionare ar permite o mai bună administrare a infrastructurii feroviare din Portul Constanța, atât în ceea ce privește activitatea desfășurată, cât și tarifele percepute pentru accesul la infrastructura feroviară, subliniază oficialii Consiliului Concurenței.

326 km are infrastructura feroviară din Portul Constanța

Rețeaua de cale ferată din interiorul portului are o lungime de 326 km și este formată din triaje și linii de cale ferată care se întind pe cheiuri, permițând încărcarea direct din nave în vagoane și invers, precum și în spatele cheiurilor, permițând transferarea mărfurilor din vagoane în depozite sau pe platforme și invers.

Dreptul de proprietate a căilor ferate situate pe teritoriul portuar aparține:

- Statului român, care are în proprietate 246 km de cale ferată structurată în 5 stații;
- CFR SA, care are în proprietate 10 km de cale ferată;
- CN APM SA Constanța, care deține în proprietate un dispozitiv feroviar de linii industriale racordate la stațiile CFR SA, cu o lungime de 59 km;
- Alți operatori portuari (Șantierul Naval Constanța SA, Chimpex SA, North Star Shipping SRL, Frial SA, CRH Ciment SA, Oil Terminal SA, European Metal Services SA, TTS Operator SRL, Prod Transport Cereals SRL, A.P.M. Terminals Romania SRL, Alfa Terminal Constanța SRL) dețin în proprietate 11 km de linii ferate industriale.

Totodată CN APM SA Constanța are încheiate contracte de închiriere pentru unele dispozitive de linie ferată industrială (LFI) cu următorii operatori economici:

- Schenker Logistics Romania-Linii CF Mol 1S, Cale ferată centru mol, Cale ferată est, Grup manevră linii CF din triaj (5-8) și linii de legătură;
- Silotrans-Linii CF Mol 1S, Grup manevră linii CF din triaj (1-4) și linii de legătură;
- Constanța South Container Terminal- Dispozitiv LFI Mol II Sud compus din 4 linii.

Traficul feroviar prin port – suișuri și coborâșuri

Din punct de vedere feroviar, Portul Constanța este deservit de stațiile de cale ferată Constanța Port Zona A, Constanța Port Zona B, Constanța Port Mol V, Agigea Nord, Agigea Ecluză (inclusiv grupa de linii Agigea Sud) și Constanța Port Terminal Ferryboat, care sunt în administrarea CFR SA, prin Regionala Constanța. Din totalul infrastructurilor de servicii existente în Portul Constanța, CFR SA operează aproximativ 300 de infrastructuri de servicii: 50 de infrastructuri de formare a trenurilor, 216 pentru manevră și 21 de linii de garare. Din totalul acestor infrastructuri, majoritatea este utilizată pentru manevra feroviară.

Tabelul nr. 11. Pondere UTI din volumul total tren-km (documente izdate și trenuri de marfă), în perioada 2019-2021¹⁾

An	Volum total tren-km	Volum tren-km din UTI	Volum tren-km în Port Constanța	Volum tren-km din UTI în Port Constanța	% UTI din total	% Port Constanța din total	% UTI din Port Constanța
2019	22.482,04 4,5	1.118.354,9	6.450.426,7	986.329,8	4,37%	28,69%	14,99%
2020	21.005,51 6,4	956.027,2	5.814.062,7	840.338,9	4,35%	27,68%	14,45%
2021	22.609,09 8,6	1.464.134,6	5.962.504,0	771.016,4	6,48%	26,37%	12,93%

Sursa: Informații furnizate de CFR SA

Traficul feroviar intermodal de mărfuri din Portul Constanța, prin unități de transport intermodal (UTI) a înregistrat o scădere în perioada 2019 – 2020, diminuându-se cu 0,54 puncte procentuale în 2020, față de anul precedent și cu 1,52 puncte procentuale în anul 2021, comparativ cu anul 2020.

Tabelul nr. 12. Volumul tren-km format din trenuri de marfă

Perioadă	Volum total tren-km	Volum tren-km în Portul Constanța
Trim I 2019	4.530.745,5	1.232.802,7
Trim I 2020	4.460.290,7	1.322.210,1
Trim I 2021	4.430.019,7	1.222.578,6
Trim I 2022	4.312.696,6	1.319.533,1

Sursa: Informații furnizate de CFR SA

Totodată, în contextul pandemiei, se observă o scădere cu 6,57% a traficului feroviar (tren-km), pe rețeaua CFR SA și diminuarea cu 9,87% a traficului feroviar (tren-km) în Portul Constanța, în anul 2020, față de anul precedent. Pe de altă parte, în actualul

context geopolitic, se remarcă o creștere cu 3 puncte procentuale în primul trimestru al anului 2022, comparativ cu perioada similară a anului 2021 a volumului total tren-km în Portul Constanța.

Reparațiile la infrastructura feroviară din Portul Constanța, cu și fără licitație

Linii din Portul Constanța sunt reparate de CFR SA, la ordinul ministrului Sorin Grindeanu, în două moduri: cu și fără licitație, [așa cum a mai scris Club Feroviar](#).

CFR SA a atribuit către două firme lucrările de reparație derulate la linii din port, fără a permite altor companii să trimită ofertele lor. Firmele alese pe considerente cunoscute doar de CFR și Ministerul Transporturilor sunt Wiebe pe lotul 1 (lucrări pe 19 linii, totalizând 6,6 km și 32 aparate de cale) și Arcada Company pentru lotul 2 (lucrări pe 16 linii, totalizând 6,8 km și 43 aparate de cale). În SEAP au fost publicate două anunțuri de atribuire, care indică o valoare cumulată de 116,9 milioane de lei. [Primul anunț de atribuire](#) are o valoare de 56.100.000 de lei și vizează 19 linii, cu o lungime de 6,589 km, și 27 de aparate de cale. [Al doilea anunț](#) are o valoare de 60.800.000 de lei și se referă la 12 linii și patru diagonale principale, însumând 6,809 km. În plus, vor fi înlocuite 38 de aparate de cale.

Apoi, în SEAP a fost postat și anunțul de licitație ce are ca obiect "Lucrări de reparații și întreținere a infrastructurii feroviare publice aflată în incinta Portului Constanța – PRIORITATEA 2 – 3 LOTURI". Valoarea totală estimată a contractului este de 152.823.058 de lei, echivalentul a peste 30 milioane de euro. Lucrările ce urmează să fie făcute în această Prioritate 2 constau în reparația a 64 de linii, cu o lungime însumată de 29,795 km din zonele A, B, MOL V. De asemenea, este prevăzută înlocuirea a 51 de aparate de cale.

Sursa: <https://clubferoviar.ro/>